

BẢO HIỂM?

LÊ ANH DŨNG

(Trung Tâm Ngoại Ngữ Đại Học Kinh Tế)

1. Định nghĩa đơn giản, *bảo hiểm* là: bảo đảm sự nguy hiểm [HV, 42]. Hai từ tố có ý nghĩa như sau:

- *Bảo*: Giữ gìn, gánh vác [ĐN.I, 28]; gánh trách nhiệm [HV, 42].

- *Hiểm*: Ngặt nghèo [ĐN.I, 418]; sự tình không tốt [HV, 357].

Có một định nghĩa khác rõ ràng hơn:

Insurance: a method of protecting a person or firm against financial loss resulting from damage to, or theft of, personal and business assets (general insurance), and death and injury (life and accident insurance) [CB, 298].

Dịch: Bảo hiểm là một phương pháp bảo vệ một người hay một công ty trước sự thiệt hại tài chính phát sinh do hư hỏng hay do trộm cắp gây ra cho tài sản của một người hay một doanh nghiệp (bảo hiểm tổng quát), và phát sinh do sự thiệt mạng và thương tật (bảo hiểm nhân mạng và tai nạn).

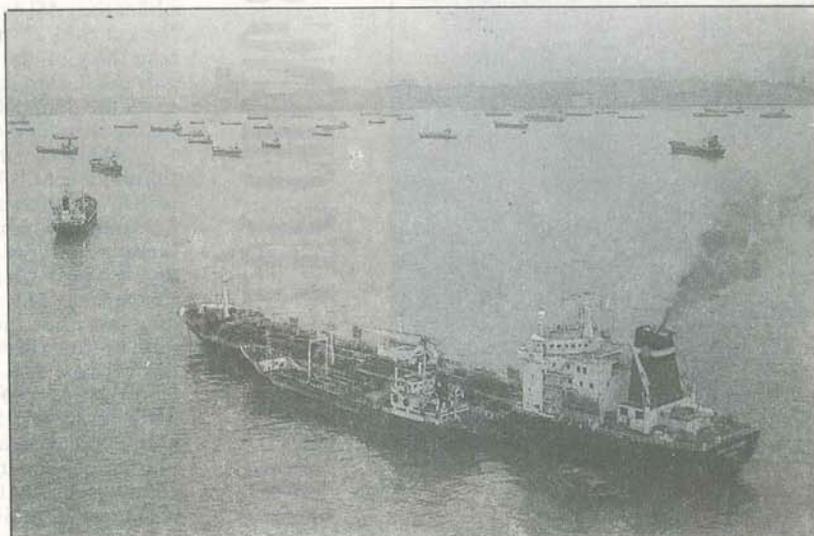
Về từ nguyên, *insurance* do động từ *to insure*, bắt nguồn từ tiếng Anh Trung Đại (Middle English, khoảng thế kỷ 12-16) là *insuren, ensuren*, có nghĩa là *bảo đảm (to guarantee)* [AH, 873].

2. Phí bảo hiểm (*premium*) là số tiền hàng năm người mua bảo hiểm nộp cho công ty bảo hiểm, có thể trả theo từng phân kỳ (*installments*). Xét về thực chất, trước khi công ty thực thi trách nhiệm của mình với khách hàng, công ty bảo hiểm được hưởng lợi trước rồi. Tính "*hưởng lợi trước*" đó hàm ngụ trong từ nguyên của *premium*.

Premium do gốc La Tinh *praemium*, biến thể từ *prae* là trước (*before*) và *emere* là nhận lấy (*to take*); *praemium* nghĩa là cái nhận được trước những thứ khác (*that which is obtained before others*) [AH, 1336].

3. Hợp đồng bảo hiểm giữa công ty bảo hiểm và khách hàng mua bảo hiểm là *policy*. Đây là bằng chứng về sự cam kết nghĩa vụ và quyền lợi giữa hai bên. Từ nguyên của *policy* hàm nghĩa "*đăng chứng*" này.

Policy từ tiếng Ý là *polizza*, do

tiếng La Tinh là *apodixis*, xuất phát từ gốc Hy Lạp là *apodeixis* với ý nghĩa: bộc lộ cho biết, bằng chứng (*a showing or making known, proof*) [AH, 1311].

4. Người bán bảo hiểm hay công ty bảo hiểm là *underwriter*. Từ này vốn có nghĩa là viết (*write*) ở bên dưới (*under*). Lý do là người bán bảo hiểm

phải viết (ký) tên của mình bên dưới những điều họ cam kết sẽ bồi thường cho khách hàng.

5. Một thị trường bảo hiểm (*insurance market*) nổi danh thế giới là *Lloyd's*. Nó là một hiệp hội các nhà bảo hiểm (*an association of underwriters*) được thành lập tại London năm 1688, mà ban đầu chỉ chuyên bảo hiểm về hàng hải (*marine insurance*). *Lloyd's* xuất phát từ *Lloyd's Coffee House* (Quán Cà Phê Của Lloyd); quán này nằm ở London, ngày xưa là nơi những nhà bảo hiểm hàng hải tụ họp để bàn bạc chuyện làm ăn (*a gathering place of marine underwriters*) [AH, 989]■

Từ điển tham khảo:

[AH] *The American Heritage Illustrated Encyclopedic Dictionary*. Boston: Houghton Mifflin Co., 1987.

[CB] *Collins Dictionary of Business*. Glasgow: Harper Collins Publishers, 1994.

[ĐN.I] *Đại Nam Quốc [Quốc] Âm Tự Vị*, của Huỳnh Tịnh Paulus Của. Sài Gòn: Imprimerie Rey, Curriel & Cie, Tome I, 1895.

[HV] *Hán Việt Từ Điển*, của Đào Duy Anh. Sài Gòn: Trường Thi, 1957.

Thí dụ: [Arl, 1476] nghĩa là trích trong *The American Heritage Illustrated Encyclopedic Dictionary*, sách đã dẫn, trang 1476.